

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Борислав Александров Ясенов
АМТГИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, докторска програма Музикознание и музикално изкуство.

Настоящото становище изказвам в качеството си на член на научно жури, за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Звукоизвличането на различни стилове музика при изпълнението на саксофон“, за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, докторска програма Музикознание и музикално изкуство. Автор на дисертационния труд е Ли Сяодонг – докторант към катедра „Поп и джаз изкуство“, Вокален факултет, с научен ръководител проф. д. изк. Мария Ганева – НМА „Проф. Панчо Владигеров“, София.

Предоставеният ми комплект материали включва следните документи: автобиография, дисертационен труд, автореферат, списък на научните публикации.

На 10-годишна възраст Ли Сяодонг започва да изучава саксофон, а на 18 години учи джаз саксофон при професорите Уан Тунфън и Уан Шаохуа. През 2010 г. завършва Академията Дзингу на Тиендзинския педагогически университет с образователно-квалификационна степен „бакалавър“. През 2015 г. продължава образованието си в НМА „Проф. Панчо Владигеров“, София, където изучава джаз саксофон при Стефан Бъчваров и Апостол Апостолов, композиция при професор д. изк. Мария Ганева и импровизация при проф. Симеон Щерев и Михаил Йосифов. Придобива образователно-квалификационна степен „магистър“, а от 2018 г. е докторант в Академията.

В периода 2012-2015 г. Ли Сяодонг преподава саксофон в Академията Дзингу на Тиендзинския педагогически университет.

Художественотворческата дейност на докторанта се изразява в следното: участва в Новогодишен концерт в НМА „Проф. Панчо Владигеров“, София и в тържеството по случай 67-годишнината от основаването на Китайската народна република в Посолството на КНР в България (2016), участва в концерт по случай 90-годишнината от създаването на Народната освободителна армия на Китай, солово изпълнение в концерт, организиран от Посолството на КНР в България (2017), изнася солов концерт на специално издание на „Златна камбана“, участва в концерт по случай празника на българската просвета и култура във Варна, както и в предаване на живо в БНР с Биг Бенда към катедра „Поп и джаз изкуство“ на Академията (2018); гост е на церемонията по откриването на 7-мото издание на китайските музикални награди „Златна камбана“, а също и в „Международна изложба за култура и изкуство“ проведена в България (2019).

От справката за научните публикации е видно, че те са две на брой и са пряко свързани с темата на дисертационния труд:

- „Аранжиментите в Китай в китайски фолклорен стил. Галерия на думите. <https://galerianadumite.bg/wp-content/uploads/2021/06/Publikatsiya1.Li-Syaodun-1.pdf>;

- „Влияние на оригиналната китайска народна музика при изпълнението на саксофон. Произведението „Китайска рапсодия № 3“. „Докторантски четения 2021“ (сборник с материали от научна среща на докторанти проведена в НМА „Проф. Панчо Владигеров“).

Докторантът е удостоен с награди и обществено признание.

В труда е изследвана и систематизирана голяма по обем информация, свързана с разглеждане на предходни търсения и разработки в тази област. По този начин настоящата дисертация разширява и обогатява сферата на познанията за инструмента в китайската образователна система и представя личните възгледи на автора. Това обуславя и целта на докторанта, а именно да създаде възможност за по-обстойно опознаване на инструмента и китайската народна музика, което да послужи за основа в бъдещия процес на обучението по саксофон в Китай, а също и да допринесе за по-лесното овладяване на технически особености в произведения от различни стилове. Всичко това ще доведе до обогатяване на теоретико-практическите умения при саксофонистите и ще разшири компетентностите на музикалните педагози. Гореизложеното обуславя приносния характер на разработката.

Актуалността на темата на дисертационния труд е обусловена от факта, че в Китай липсва задълбочено познаване на саксофона. Това поражда необходимост от създаване на ясна и систематизирана методика на преподаване на саксофон, опознаване на инструмента в по-голяма степен, както и практическото му приложение. От друга страна трудът представя китайската национална музика, което допринася за запознаването с китайската музика и култура в България.

Тезата на разработката е свързана с методиката разгледана в три аспекта – изключителното значение от създаването на базови умения за свирене на саксофон, артикулацията при изпълнението на различни стилове, научно обосноваване и систематизиране на проблемите при обучението на саксофон в Китай.

Обект на настоящия дисертационен труд са начините на звукоизвличане на саксофон при различните стилове, с акцент върху традиционната китайска музика.

Стремежът на докторанта е посредством подбор и изучаване на материали, изследване, систематизиране и емпиричен опит, както и анализ на произведения на различни изпълнители, да обобщи и изясни особеностите на стила и трудностите в техниката на изпълнение, водещо до по-успешна интерпретация.

Практико-приложното значение на разработката се изразява в предложените методически насоки и техниките на изпълнение, прилагани в различни стилове, както и теоретичната обосновка и систематизация, което ще допринесе за усъвършенстване и обогатяване на преподаването по саксофон в Китай. Това обуславя и приносния характер на труда.

Дисертацията включва шест глави.

В увода на това обстойно изследване, докторантът излага научната си хипотеза, запознава с тематиката, представя целта, обекта и методологията.

В първа глава – „Основни упражнения при саксофона“, докторантът представя поява и развитие на саксофона, особености на амбушюрната постановка при класическото изпълнение и в джазовата музика, засяга изпълнителското дишане и ритъма.

При втора глава – „Артистична характеристика и звукоизвличане на саксофона при класическото изпълнение“, са анализирани класически композиции, отбелязано е важното значение на теоретико-практическите способности на саксофониста при изпълнението на класическа музика, разгледани и научно-обосновани са базови упражнения за саксофон, както и ползата от регулярното им практикуване.

В трета глава – „Артистични характеристики и звукоизвличане. Влияние на китайската народна музика при изпълнението на саксофон“, дисертантът прави характеристика на произведения от китайската народна музика, разглежда особеностите и класифицира творби с фолклорен характер и китайски народни произведения с

аранжimenti за саксофон, обръща внимание на влиянието на китайския народен стил върху творчеството за саксофон.

Четвърта глава – „Звукоизвличане при джаз изпълнението на саксофон и неговите особености“, разглежда изпълнението на джазова музика и анализира начините на артикулация в жанра. Изведени са заключения и предложения за култивиране на добра артикулация.

В пета глава – „Техника и изследване върху извънгрифовите тонове при изпълнението на саксофон“, е обрнато внимание на извънгрифовите тонове в исторически контекст, особености при саксофона, принципи и практически методи на изпълнението им. Засегнати са звукоизвличането, амбушюрната постановката и дишането, упражненията на обертоните. Предложени са подходи за изпълнението на извънгрифови тонове в музикални произведения и анализ на интерпретацията им в различни стилове.

Шеста глава – „Разпространение и развитие на саксофона в Китай“, разглежда развитието на саксофона в Китай в исторически, културен и методологичен аспект. Анализирано е развитието на преподаването на саксофон в страната. Отбелязани са недостатъците в образователните системи при професионалистите и любителите изучаващи саксофон и са предложени начини за разрешаване на проблемите и в двете области.

Съдържанието на труда е изложено в общо 195 страници. Включва увод, шест глави, заключение, справка за основните приноси на дисертационния труд, списък с публикациите, едно приложение с нотни примери, библиография (27 източника). Обясненията са обосновани с подходящи нотни примери (104 нотни примера и 27 изображения).

Авторефератът е изготвен според изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Приносите на дисертационния труд се изразяват в следното:

- представени са особеностите на произведения от китайската народна музика, с което допринася за опознаването и разбирането на китайската музика в България;
- обобщаването на методи и подходи за интерпретация в различните музикални стилове ще допринесе за обогатяване на педагогическата работа по саксофон;
- систематизирането и изучаването на техники, ще допринесе за методиката на преподаване на саксофон в Китай;
- сравнителният анализ на особеностите в стиловете и начините на изпълнение предлага стандартизация, която ще спомогне за убедителна интерпретация от саксофонистите в разглежданите стилове.

В заключение ще изтъкна, че дисертационния труд на Ли Сяодонг на тема „Звукоизвличането на различни стилове музика при изпълнението на саксофон“, показва задълбоченост на разглежданата тематика, има методико-приложен характер и научно-теоретична обосновка. От изложеното в труда е видно, че Ли Сяодонг е със солидна музикално-теоретична и практическа подготовка, има отношение и подход към разглежданата проблематика. Считаю, че теоретичната разработка отговаря на предявените от ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Това ми дава основание да предложа на уважаемото научно жури да присъди на Ли Сяодонг образователната и научна степен „доктор“.

15.01.2022 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Борислав Ясенов)